

Διδακτικοί στόχοι

Κατάλληλες δραστηριότητες

Το Παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαχείριση εκπαιδευτικής διαδικασίας

Αξιολόγηση στόχων

Να
μάθουν,
κατανοήσουν,
γνωρίσουν,
αφομοιώσουν,
εκτιμήσουν

Να
περιγράψουν
συν-αποφασίσουν,
εξηγήσουν,
συγκρίνουν/συσχετίσουν,
διερευνήσουν

Στόχοι:

- Τα παιδιά να ζωγραφίσουν ανθρώπινες μορφές σε χάρτινα πιατάκια και να σχεδιάζουν μάτια και στόμα.
- Τα παιδιά να πειραματιστούν σχετικά με την ανάμειξη των τριών βασικών χρωμάτων με υλικά όπως τέμπερες.

Υλικά: αβγοθήκη (για ανάμειξη χρωμάτων), χάρτινα πιατάκια, τέμπερες κόκκινου, μπλε και κίτρινου χρώματος, πινέλα, καλαμάκια.

Περιγραφή: «Δίνουμε στα παιδιά ατομικά στα τραπεζάκια από μια αβγοθήκη με τα βασικά χρώματα. Προτείνουμε στα παιδιά να αναμείξουν τα βασικά χρώματα και από την ανάμειξη να φτιάξουμε τρεις φατσούλες: τον Πρασινούλη, τον Πορτοκαλούλη και τον Μοβούλη. Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να συνδυάσουν δύο διαφορετικά χρώματα κάθε φορά. Στη συνέχεια δίνουμε σχήμα προσώπου στο πιατάκι, σχεδιάζουμε μάτια και στόμα και στη βάση στερεώνουμε το καλαμάκι για να μπορούμε να το σηκώσουμε και να το δείξουμε στους υπόλοιπους».

Δραστηριότητες-βήματα

Αναζήτηση βιβλιογραφίας (π.χ. έμβια - άβια όντα)

Διδακτικοί στόχοι και αντίστοιχες διαδικασίες εμπλοκής παιδιών & εκπαιδευτικού

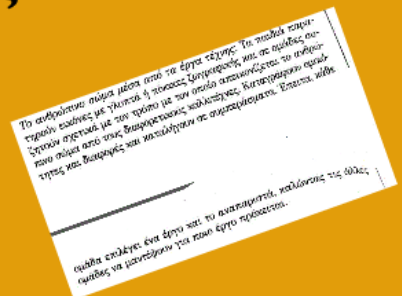
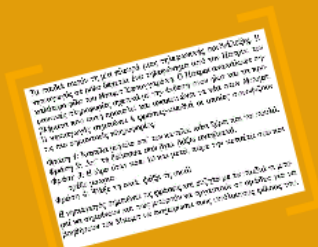
Νοηματοδότηση: ερμηνεύουν τον κόσμο όταν αλληλεπιδρούν, συνεργάζονται και εκφράζουν συναισθήματα και εμπειρίες

Τρόποι διαχείρισης της ομάδας, του χρόνου, των υλικών (ενισχύουν ενδιαφέρον, εμπλοκή, χρήση διαφορετικών πλαισίων αναπαράστασης ιδεών, συνεργασία)

Τρόποι και κριτήρια αξιολόγησης μαθησιακών αποτελεσμάτων

Να μην παρασυρόμαστε από τα μέσα. ΚΙΝΔΥΝΟΣ αποδυνάμωσης νοηματοδότησης και συμμετοχής των παιδιών

Σύνδεση μεταξύ δραστηριοτήτων που περιγράφω

Τα παιδιά ακούν τη μία πλευρά μιας τηλεφωνικής συνδιάλεξης. Η νηπιαγωγός σε ρόλο δέχεται ένα τηλεφώνημα από τον Πάτρικ, τον καλύτερο φίλο του Μπομπ Σφουγγαράκη. Ο Πάτρικ ανακάλυψε σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την έκθεση στον ήλιο και τα προβλήματα που αυτή προκαλεί και ανακοινώνει τα νέα στον Μπομπ. Η νηπιαγωγός σημειώνει 4 φράσεις-κλειδιά οι οποίες συνοψίζουν τις πιο σημαντικές πληροφορίες:

Φράση 1: Καπέλα μεγάλα απ' τον καπελά, κάτι ξέρει και τα πουλά.

Φράση 2: Απ' τη θάλασσα σαν βγω, βάζω αντηλιακό.

Φράση 3: Η ώρα όταν πάει 10 και μετά, πάρε την πετσέτα σου και τρέξε μακριά.

Φράση 4: Ψάξε τη σκιά, ψάξε τη σκιά!

Η νηπιαγωγός σημειώνει τις φράσεις και συζητά με τα παιδιά τι μπορεί να σημαίνουν και πώς μπορούν να εργαστούν σε ομάδες για να βοηθήσουν τον Μπομπ να ενημερώσει τους υπόλοιπους φίλους του.

Το ανθρώπινο σώμα μέσα από τα έργα τέχνης: Τα παιδιά παρατηρούν εικόνες με γλυπτά ή πίνακες ζωγραφικής και σε ομάδες συζητούν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο απεικονίζεται το ανθρώπινο σώμα από τους διαφορετικούς καλλιτέχνες. Καταγράφουν ομοιότητες και διαφορές και καταλήγουν σε συμπεράσματα. Έπειτα, κάθε

ομάδα επιλέγει ένα έργο και το αναπαριστά, καλώντας τις άλλες ομάδες να μαντέψουν για ποιο έργο πρόκειται.

Μια φοιτήτρια στο πλαίσιο του ημερήσιου προγράμματός της διάβασε με τα παιδιά το βιβλίο Φουφήχτρα, η μάγισσα με την ηλεκτρική σκούπα. Αφού συζήτησαν για τους ήρωες και τη δομή της ιστορίας, ζήτησε από τα παιδιά να κάτσουν στα τραπεζάκια και μοίρασε στο καθένα από μια κόλλα Α4, όπου είχε κολλήσει τη μαγική σκούπα της μάγισσας. Ζήτησε από τα παιδιά να φανταστούν ότι πετάνε με τη σκούπα και να σχεδιάσουν τι θα ήθελαν να ρουφήξουν με τη σκούπα τους στη διαδρομή από το σπίτι τους στο σχολείο (π.χ. δέντρα, φανάρια, μηχανάκια).

Στο τέλος ζήτησε να σημειώσουν την ποσότητα από κάθε είδος των αντικειμένων που σχεδίασαν. Στόχος της δραστηριότητας ήταν να αναπαραστήσουν τα παιδιά με όποιον τρόπο μπορούν ποσότητες και αριθμητικά σύμβολα και να κάνουν συνδέσεις με την καθημερινή τους ζωή.

Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία

1. ως διακριτή δράση από την εργασία των παιδιών, οργανωμένο απο τον/την εκπαιδευτικό για την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/για αξιολόγηση/ανατροφοδότηση

2. ως ενσωματωμένο στην εκπαιδευτική διαδικασία με πρωτοβουλία παιδιών

Παιγνιώδης δραστηριότητα (1) / Παιχνίδι (2)

Τα παιδιά παίζουν σε ζευγάρια. Κάθε διάδα μπορεί να έχει 5, 6, 7, 8, 9 ή 10 σπέρτα. Το ένα παιδί χωρίζει την ποσότητα στα δυο του χέρια, παρουσιάζει το ένα χέρι με τη μια ποσότητα και κρύβει το άλλο με την υπόλαψη. Το άλλο παιδί πρέπει να βρει πίσω σπέρτα είναι κρυμμένα στο πίσω χέρι. Μετά την απάντηση γίνεται επαλήθευση και κερδίζει το ζευγάρι με τις περισσότερες σωστές απαντήσεις.

αίτιες ανισορροπίας ζευγάρια με να κερδίσει στον αλγόριθμο. Δεδομένου ότι είναι σημαντικό στην ανάπτυξη της εικόνας, η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να είναι οργανωμένη με τρόπο που να επιτρέπει την ανάπτυξη της εικόνας. Η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να είναι οργανωμένη με τρόπο που να επιτρέπει την ανάπτυξη της εικόνας. Η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να είναι οργανωμένη με τρόπο που να επιτρέπει την ανάπτυξη της εικόνας.

- Εκπ/κός: δεν καθοδηγεί-ενισχύει τη δράση ένα βήμα πιο πέρα
- ΟΧΙ εργαλείο διδασκαλίας καταργώντας τη χαρά και τον αυθορμητισμό ΑΛΛΑ πλαίσιο αλληλεπίδρασης και μαθησιακών εμπειριών

Καθηγητής δραστήριος

Τα παιδιά παίζουν σε ζευγάρια. Κάθε δυάδα μπορεί να έχει 5, 6, 7, 8, 9 ή 10 σπέρτα. Το ένα παιδί χωρίζει την ποσότητα στα δυο του χέρια, παρουσιάζει το ένα χέρι με τη μια ποσότητα και κρύβει το άλλο με την υπόλοιπη. Το άλλο παιδί πρέπει να βρει πόσα σπέρτα είναι κρυμμένα στο πίσω χέρι. Μετά την απάντηση γίνεται επαλήθευση και κερδίζει το ζευγάρι με τις περισσότερες σωστές απαντήσεις.

έν καθοδηγεί-ενισχύ

ητα (1) / Παιχν

«Η νηπιαγωγός έχει επεξεργαστεί με τα παιδιά στην τάξη το βιβλίο *Αχ, γιατί να είμαι γάτα!*¹⁸ στο οποίο η δράση εξελίσσεται με ομοιοκατάληκτα στιχάκια. Η νηπιαγωγός θέλει να φτιάξουν και τα παιδιά τα δικά τους ομοιοκατάληκτα στιχάκια, συνεπώς οργανώνει σε μια γωνιά τα “σύνεργα” του Μάγου (ένα τριγωνικό καπέλο και ένα μαγικό ραβδί) και αφήνει χαρτιά και μαρκαδόρους για να γράφουν όπως μπορούν τα στιχάκια τους ή να τα υπαγορεύσουν στην ίδια και να τα σημειώσει. Τους λέει ότι μπορούν να παίξουν με τα σύνεργα, αλλά για να μεταμορφώσουν τη γάτα ή όποιον άλλον θέλουν πρέπει να φτιάξουν και να πουν ένα “μαγικό στιχάκι”.

» Την επόμενη μέρα κάποια παιδιά, αφού έπαιξαν την ώρα των ελεύθερων δραστηριοτήτων, συνεργαζόμενα παρήγαγαν τα εξής: “Άμπρα κατάμπρα και πράσινο χορτάρι, γίνε ένα μεγάλο λιοντάρι”. “Άμπρα κατάμπρα πήδα εμπρός, κούνα αφτιά και γίνε λαγός”. Σιγά σιγά κι άλλα παιδιά θέλουν να γίνουν μάγοι και προσπαθούν να βρουν ομοιοκατάληκτες λέξεις για τα στιχάκια τους».

 δράση ένα βήμα πιο

Μέθοδοι διδ/λίας

"Τυπικές και επαναλαμβανόμενες μορφές διδακτικής συμπεριφοράς, οι οποίες οδηγούν σε αποτελεσματική μάθηση" (Μιχαλοπούλου, 2016)

Εναλλάσσονται ανάλογα με το στόχο και τις ανάγκες των παιδιών

Αφήγηση

- Από τη νηπιαγωγό
- Από τα παιδιά: την επεξεργάζονται / παραγάγουν
- Εξυπηρετεί διαφορετικούς στόχους κάθε φορά
 - κριτική ικανότητα
 - ως πλαίσιο για τη νοηματοδότηση μιας έννοιας/φαινομένου χωρίς διδακτισμό
 - αλληλεπίδραση
 - προβληματισμό
 - εντοπισμό αιτιακών σχέσεων

Επίλυση προβλήματος

Στάδια

- Προσδιορισμός & παρουσίαση προβλήματος
- καταγιγμός ιδεών για την επίλυση του προβλήματος
- Αναζήτηση εναλλακτικών στρατηγικών
- επιλογή μιας στρατηγικής
- εφαρμογή
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων
- Ανάλυση διαδικασίας
- Αιτιολόγηση

Για τον εκπ/κό οργανωμένο μαθησιακό πλαίσιο ενθάρρυνση με ερωτήσεις

Για το παιδί:

- Ενθάρρυνση
- Αποδοχή
- συνεργατικό πλαίσιο

Πόνημα: Εργαλείο ανάγνωσης φυσικού κόσμου, πέραν της αντιληπτικής εμπειρίας και διαίσθησης. Διευκολύνει την κατανόηση των τυπικών επιστημονικών εννοιών

Μετάβαση από την απλή παρατήρηση σε συστηματική μελέτη σε πραγματικές συνθήκες

ΒΗΜΑΤΑ:

- Υπόθεση
- Παρατήρηση
- Ερμηνεία
- Καταγραφή νέων στοιχείων
- Συγκρίσεις
- Διαπιστώσεις
- Συσχετισμοί

Εκπαιδευτικός

- ερωτήσεις για σύγκριση αναπαραστάσεων-πρεζολόγους την κατανόηση
- οργάνωση προετοιμασία
- εισηγμάνει προβλέψεις παιδιών-τις μετασχηματίζει διδακτικά
- ... για να τα οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα

Κατασκευές

- Αναπτύσσουν γνώσεις και δεξιότητες
- ανιχνεύονται οι ιδέες τους
- Για να ευοδωθεί η δημιουργικότητα: χρήση ερωτήσεων, εποπτικό υποβοηθητικό μέσο (π.χ. βιβλία), αξιοποίηση εμπειριών παιδιών (π.χ. κατασκευή κάστρων), ενθάρρυνση, επιλογή κατάλληλων για το στόχο (π.χ. λεπτές ξύλινες ράβδοι για κατασκευή γεωμετρικών σχημάτων), επικοινωνία.

Μέθοδοι διδ/λίας

"Τυπικές και επαναλαμβανόμενες μορφές διδακτικής συμπεριφοράς, οι οποίες οδηγούν σε αποτελεσματική μάθηση" (Μιχαλοπούλου, 2016)

Εναλλάσσονται ανάλογα με το στόχο και τις ανάγκες των παιδιών

Αφήγηση

- Από τη νηπιαγωγό
- Από τα παιδιά: την επεξεργάζονται / παραγάγουν
- Εξυπηρετεί διαφορετικούς στόχους κάθε φορά
 - κριτική ικανότητα
 - ως πλαίσιο για τη νοηματοδότηση μιας έννοιας/φαινομένου χωρίς διδακτισμό
 - αλληλεπίδραση
 - προβληματισμό
 - εντοπισμό αιτιακών σχέσεων

Σε μια τάξη πραγματοποιήθηκε μια θεατρική παράσταση. Οι εκπαιδευτικοί βρέθηκαν να μιλάει στο ίδιο επίπεδο με τα παιδιά. Τα παιδιά που ήταν στην παράσταση είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν με τους εκπαιδευτικούς. Τα παιδιά που ήταν στην παράσταση είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν με τους εκπαιδευτικούς. Τα παιδιά που ήταν στην παράσταση είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν με τους εκπαιδευτικούς.

Μεταφέροντας τις πληροφορίες που δόθηκαν σε ένα άλλο πλαίσιο, οι μαθητές μπορούν να αναπτύξουν την ικανότητα να μεταφέρουν τις πληροφορίες σε ένα άλλο πλαίσιο.

Στόχος: Να αναπτύσσεται η ικανότητα να μεταφέρουν τις πληροφορίες σε ένα άλλο πλαίσιο.

(Υποστηρίξτε μέσα της παράστασης???)

Στάδια

- Πρ
- πρ
- κα

Σε μια τάξη νηπιαγωγείου, μια ομάδα παιδιών παρατηρεί ένα καινούργιο βιβλίο γνώσεων στη γωνιά της βιβλιοθήκης με θέμα τα κάστρα. Στο βιβλίο παρέχονται πληροφορίες για τα είδη των κάστρων, την τοποθεσία και τους κατοίκους τους. Μετά την ανάγνωση του βιβλίου από τη νηπιαγωγό, τα παιδιά καταλήγουν να αφηγηθούν την ακόλουθη ιστορία:

«Μια φορά και έναν καιρό, ήταν ένας βασιλιάς που είχε ένα ξύλινο κάστρο. Ενώ τα πράγματα κυλούσαν ομαλά, οι εχθροί τους επιτέθηκαν και έκαψαν το ξύλινο κάστρο τους. Τότε, στεναχωρημένοι προσπάθησαν να βρουν τρόπους ώστε να είναι πιο γερό το κάστρο τους, να μην καταστρέφεται τόσο εύκολα και να προστατεύονται οι πολίτες. Έτσι, ο βασιλιάς σκέφτηκε να φτιάξουν ένα πέτρινο κάστρο, έτσι ώστε να μην καίγεται εύκολα και να είναι πιο γερό. Ακόμα,

σκέφτηκαν να χτίσουν το κάστρο πάνω σε λόφο και κοντά σε θάλασσα έτσι ώστε να βλέπουν τη θέα, να βλέπουν τη θάλασσα και να μπορούν να διακρίνουν όταν έρχονται οι εχθροί».

Στόχος: Να αναγνωρίσουν τα παιδιά τη χρησιμότητα των κάστρων σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους

(Υλοποιήθηκε μέσω της αφήγησης????)

Το θέμα της δραστηριότητας είναι η δημιουργία μακέτας του ηλιακού συστήματος. Κύριος προβληματισμός που αναδείχθηκε ήταν πώς θα στερέωναν τα παιδιά τους πλανήτες που έφτιαξαν από πλαστελίνη στο χαρτόνι, ώστε να δημιουργήσουν το ηλιακό μας σύστημα. Ο συγκεκριμένος προβληματισμός ήταν για τα παιδιά μια προκλητική συνθήκη προκειμένου να σκεφτούν διαφορετικές ιδέες.

Σκέφτηκαν τα αυτοκόλλητα, κάτι που θα έδινε τη δυνατότητα να μετακινούν τους πλανήτες όποτε ήθελαν. Ωστόσο, διαπίστωσαν ότι η πλαστελίνη δεν κολλούσε καλά στο αυτοκόλλητο καθώς και ότι ήταν πολύ βαριά για να την κρατήσει, όταν η μακέτα ήταν σε όρθια θέση.

Κατόπιν σκέφτηκαν να χρησιμοποιήσουν κλωστή, πώς όμως θα περνούσαν την κλωστή; Και πού θα τη στερέωναν; Κατέληξαν να δημιουργήσουν ανοίγματα στη μακέτα και να περάσουν από αυτά την κλωστή ώστε να κινούν τους πλανήτες από την πίσω πλευρά της μακέτας. Η κλωστή, όμως, ήταν πολύ λεπτό υλικό και έκοβε την πλαστελίνη. Τα παιδιά δοκίμασαν καλαμάκια, είδαν όμως ότι ήταν άκαμπτα. Μετά από όλες αυτές τις αναζητήσεις παρενέβη η εκπαιδευτικός η οποία πρότεινε ως πιο κατάλληλο υλικό το σύρμα πίπας, το οποίο βοήθησε ώστε να μπορεί να εκτελείται μια μικρή κίνηση των πλανητών.

«Τι μπορείτε να κάνετε για να το βρείτε;», «Ρώτησε τα παιδιά της ομάδας σου αν συμφωνούν», «Τι συνέβη;», «Γιατί δεν λειτούργησε;», «Τι λειτουργεί καλύτερα», «Τι θα άλλαζες;» «Τι άλλο θα προσπαθούσες να κάνεις;», «Τι θα γινόταν αν...;», «Τι άλλα υλικά θα μπορούσες να χρησιμοποιήσεις», «Ποια υλικά είναι κατάλληλα», «Γιατί συνέβη αυτό», «Τι θα έκανες διαφορετικό την επόμενη φορά», «Τι έμαθες», «Πώς αισθάνεσαι;», «Τι θα συμβεί αν...;», «Ποιους άλλους τρόπους μπορείς να σκεφτείς», «Τι νομίζεις ότι θα μπορούσατε να κάνετε με αυτά τα υλικά;» (Γκλιάου, 2005).

Πείραμα: Εργαλείο ανάγνωσης φυσικού κόσμου, πέραν της αντιληπτικής εμπειρίας και διαίσθησης. Διευκολύνει την κατανόηση των τυπικών επιστημονικών εννοιών

Μετάβαση από την απλή παρατήρηση σε συστηματική μελέτη σε πραγματικές συνθήκες

ΒΗΜΑΤΑ:

- Υπόθεση
- Παρατήρηση
- Ερμηνεία
- Καταγραφή νέων στοιχείων
- Συγκρίσεις
- Διαπιστώσεις
- Συσχετισμοί

Εκπαιδευτικός

- ερωτήσεις για ανίχνευση αναπαραστάσεων-προεξοφλούν την κατανόηση
- οργάνωση προετοιμασία
- επισημαίνει προβλέψεις παιδιών-τις μετασχηματίζει διδακτικά
-για να τα οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα

«Ένα παιδί, παρατηρώντας το θερμόμετρο χώρου που είχαμε κρεμάσει στη γωνιά του καιρού, παρατήρησε τη λεπτή μαύρη γραμμή που είχε το θερμόμετρο και μου εξέφρασε την απορία του. Με αφορμή αυτή την ερώτηση, εξήγησα ότι με την αύξηση της θερμοκρασίας το υγρό αυτό ανεβαίνει και μας δείχνει τη θερμοκρασία. Τα παιδιά επέμεναν και ήθελαν να δουν πώς γίνεται. Έτσι, πήρα ένα γυάλινο μπουκάλι που είχαμε στην τάξη, νερό, μπλε μελάνι, ένα καλαμάκι και πλαστελίνη. Φτιάξαμε ένα "θερμόμετρο". Για να δουν

Εικόνα 14 και 15. Τα παιδιά πειραματίζονται με το «θερμόμετρο».

τα παιδιά τη λειτουργία του, τους έθεσα τον εξής προβληματισμό: "Πώς πιστεύετε ότι θα λειτουργήσει το θερμόμετρό μας;". Ένα παιδί μου απάντησε: "Αν έχει ζέστη", και του είπα ότι αυτό που είπε είναι σωστό, "Πώς θα ανεβάσουμε τη θερμοκρασία;". Είδα ότι δυσκολεύτηκαν και τους έδειξα εγώ το πείραμα, έβαλα σε ένα μπουκάλι ζεστό νερό και είδαν τη θερμοκρασία να ανεβαίνει. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν και παρατηρούσαν τη στάθμη του νερού να ανεβαίνει μέχρι που άρχισε να κατεβαίνει».

θέμα τη διάλυση
διά να αντιληφθ
δεν «εξαφανίζε
νης, 2003).

Συγκεντρώ
στο κέντρο ένο
δύο μικρά πλα
κι έναν σχετικ
στο ερώτημα «
ρό; Θα μπορώ
των παιδιών, ρ
ανακατεύει. Ζ
ρούν. Κάποια
παιδιά να δοκ
δεν εξαφανίστ

Στη συνέχ
στεύετε ότι θα
πω μετά;» Σημ
ντούν ότι θα π
κουβαδάκι του
και ανακατεύε
παρατηρούν κ
τα τα οποία θ

Με
ερμο-
ασία.
πήρα
ένα
δουν

θέμα τη διάλυση στερεών σε υγρά, με στόχο να διευκολύνει τα παι-
διά να αντιληφθούν πως όταν ένα υλικό διαλύεται και δεν φαίνεται,
δεν «εξαφανίζεται», αλλά συνεχίζει να υπάρχει στο διάλυμα (Ραβά-
νης, 2003).

Συγκεντρώνει τα παιδιά στην ολομέλεια και έχει τοποθετήσει
στο κέντρο ένα τραπεζάκι με δύο διαφανή ποτήρια με νερό και σε
δύο μικρά πλαστικά πιατάκια έχει ζάχαρη και άμμο. Έχει φτιάξει
κι έναν σχετικό πίνακα καταγραφής των απαντήσεων των παιδιών
στο ερώτημα «Τι πιστεύετε ότι θα συμβεί αν ρίξω τη ζάχαρη στο νε-
ρό; Θα μπορώ να τη βλέπω μετά;». Αφού σημειώσει τις απαντήσεις
των παιδιών, ρίχνει μια κουταλιά από τη ζάχαρη στο ένα ποτήρι και
ανακατεύει. Ζητάει από τα παιδιά να της περιγράψουν τι παρατη-
ρούν. Κάποια λένε ότι χάθηκε ή εξαφανίστηκε. Ζητάει τότε από τα
παιδιά να δοκιμάσουν το νερό ώστε να διαπιστώσουν ότι η ζάχαρη
δεν εξαφανίστηκε, αλλά διαλύθηκε στο νερό, γι' αυτό δεν φαίνεται.

Στη συνέχεια επαναλαμβάνει το ερώτημα για την άμμο: «Τι πι-
στεύετε ότι θα συμβεί αν ρίξω άμμο στο νερό; Θα μπορώ να τη βλέ-
πω μετά;» Σημειώνει ξανά τις απαντήσεις των παιδιών (πολλά απα-
ντούν ότι θα πάει στον πάτο του ποτηριού όπως γίνεται και με το
κουβαδάκι τους στη θάλασσα). Ρίχνει μια κουταλιά άμμο στο ποτήρι
και ανακατεύει. Ζητάει ξανά από τα παιδιά να της περιγράψουν τι
παρατηρούν και μέσα από τη συζήτηση καταλήγουν σε συμπεράσμα-
τα τα οποία θα καταγράψουν στη συνέχεια σε μικρότερες ομάδες.

ισμό:
παι-
είπε
τι δι-
Prezi

«Ένα παιδί, παρατηρώντας το θερμόμετρο χώρου που είχαμε κρεμάσει στη γωνιά του καιρού, παρατήρησε τη λεπτή μαύρη γραμμή που είχε το θερμόμετρο και μου εξέφρασε την απορία του. Με αφορμή αυτή την ερώτηση, εξήγησα ότι με την αύξηση της θερμοκρασίας το υγρό αυτό ανεβαίνει και μας δείχνει τη θερμοκρασία. Τα παιδιά επέμεναν και ήθελαν να δουν πώς γίνεται. Έτσι, πήρα ένα γυάλινο μπουκάλι που είχαμε στην τάξη, νερό, μπλε μελάνι, ένα καλαμάκι και πλαστελίνη. Φτιάξαμε ένα "θερμόμετρο". Για να δουν

Εικόνα 14 και 15. Τα παιδιά πειραματίζονται με το «θερμόμετρο».

τα παιδιά τη λειτουργία του, τους έθεσα τον εξής προβληματισμό: "Πώς πιστεύετε ότι θα λειτουργήσει το θερμόμετρό μας;". Ένα παιδί μου απάντησε: "Αν έχει ζέστη", και του είπα ότι αυτό που είπε είναι σωστό, "Πώς θα ανεβάσουμε τη θερμοκρασία;". Είδα ότι δυσκολεύτηκαν και τους έδειξα εγώ το πείραμα, έβαλα σε ένα μπουκάλι ζεστό νερό και είδαν τη θερμοκρασία να ανεβαίνει. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν και παρατηρούσαν τη στάθμη του νερού να ανεβαίνει μέχρι που άρχισε να κατεβαίνει».

θέμα τη διάλυση στερεών σε υγρά, με στόχο να διευκολύνει τα παιδιά να αντιληφθούν πως όταν ένα υλικό διαλύεται και δεν φαίνεται, δεν «εξαφανίζεται», αλλά συνεχίζει να υπάρχει στο διάλυμα (Ραβάνης, 2003).

Συγκεντρώνει τα παιδιά στην ολομέλεια και έχει τοποθετήσει στο κέντρο ένα τραπεζάκι με δύο διαφανή ποτήρια με νερό και σε δύο μικρά πλαστικά πιατάκια έχει ζάχαρη και άμμο. Έχει φτιάξει κι έναν σχετικό πίνακα καταγραφής των απαντήσεων των παιδιών στο ερώτημα «Τι πιστεύετε ότι θα συμβεί αν ρίξω τη ζάχαρη στο νερό; Θα μπορώ να τη βλέπω μετά;». Αφού σημειώσει τις απαντήσεις των παιδιών, ρίχνει μια κουταλιά από τη ζάχαρη στο ένα ποτήρι και ανακατεύει. Ζητάει από τα παιδιά να της περιγράψουν τι παρατηρούν. Κάποια λένε ότι χάθηκε ή εξαφανίστηκε. Ζητάει τότε από τα παιδιά να δοκιμάσουν το νερό ώστε να διαπιστώσουν ότι η ζάχαρη δεν εξαφανίστηκε, αλλά διαλύθηκε στο νερό, γι' αυτό δεν φαίνεται.

Στη συνέχεια επαναλαμβάνει το ερώτημα για την άμμο: «Τι πιστεύετε ότι θα συμβεί αν ρίξω άμμο στο νερό; Θα μπορώ να τη βλέπω μετά;» Σημειώνει ξανά τις απαντήσεις των παιδιών (πολλά απαντούν ότι θα πάει στον πάτο του ποτηριού όπως γίνεται και με το κουβαδάκι τους στη θάλασσα). Ρίχνει μια κουταλιά άμμο στο ποτήρι και ανακατεύει. Ζητάει ξανά από τα παιδιά να της περιγράψουν τι παρατηρούν και μέσα από τη συζήτηση καταλήγουν σε συμπεράσματα τα οποία θα καταγράψουν στη συνέχεια σε μικρότερες ομάδες.

Κατασκευές

- Αναπτύσσουν γνώσεις και δεξιότητες
- ανιχνεύονται οι ιδέες τους
- Για να ευοδωθεί η δημιουργικότητα: χρήση ερωτήσεων, εποπτικό υποβοηθητικό μέσο (π.χ. βιβλία), αξιοποίηση εμπειριών παιδιών (π.χ. κατασκευή κάστρων), ενθάρρυνση, επιλογή κατάλληλων για το στόχο (π.χ. λεπτές ξύλινες ράβδοι για κατασκευή γεωμετρικών σχημάτων), επικοινωνία.

Διαχείριση εκπαιδευτικής διαδικασίας

Ομάδες:

- Να ευνοεί την αλληλεπίδραση
- Τι εξυπηρετεί η ομάδα που δεν θα μπορούσε να το κάνει κάποιος ατομικά???

Κριτήρια σύνδεσης ομάδας / παράγοντες συνεργασίας

Μια φοιτήτρια παρουσιάζει στα παιδιά της τάξης δύο μπόλ και οκτώ βερίκοκα και ζητάει από τα παιδιά να βρουν διαφορετικούς τρόπους για να χωρίσουν τα βερίκοκα στα δύο μπόλ. Χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες των 5, βάζοντας νήπια και προνήπια σε ξεχωριστές ομάδες, και αφήνει τα υλικά σε κάθε τραπέζι. Καθώς προχωράει η διαδικασία, παρατηρεί ότι στις περισσότερες ομάδες νηπίων κάποια παιδιά έχουν κάνει το μοίρασμα στα δύο μπόλ και δεν αφήνουν τα υπόλοιπα να πειράξουν το υλικό τους, ενώ κάποια από τα προνήπια βάζουν και βγάζουν τα φρούτα από τα μπόλ παίζοντας.

Ερωτήσεις

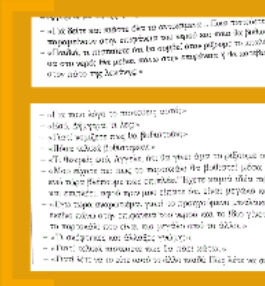
Ερωτήσεις

Εκπαιδευτικά μέσα
Ενισχύουν τη διερεύνηση για την προσέγγιση εννοιών και φαινομένων
Συνδέονται με καθημερινές εμπειρίες
Συνδέονται με τους στόχους και τις διδακτικές επιλογές

Ομάδες:

- Να ευνοεί την αλληλεπίδραση
- Τι εξυπηρετεί η ομάδα που δεν θα μπορούσε να το κάνει κάποιος ατομικά????

Κριτήρια συνδεσης ομάδας / παράγοντες συνεργασίας

Μια φοιτήτρια παρουσιάζει στα παιδιά της τάξης δύο μπολ και οκτώ βερίκοκα και ζητάει από τα παιδιά να βρουν διαφορετικούς τρόπους για να χωρίσουν τα βερίκοκα στα δύο μπολ. Χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες των 5, βάζοντας νήπια και προνήπια σε ξεχωριστές ομάδες, και αφήνει τα υλικά σε κάθε τραπέζακι. Καθώς προχωράει η διαδικασία, παρατηρεί ότι στις περισσότερες ομάδες νηπίων κάποια παιδιά έχουν κάνει το μοίρασμα στα δύο μπολ και δεν αφήνουν τα υπόλοιπα να πειράξουν το υλικό τους, ενώ κάποια από τα προνήπια βάζουν και βγάζουν τα φρούτα από τα μπολ παίζοντας.

Ομάδες:

- Να ευνοεί την αλληλεπίδραση
- Τι εξυπηρετεί η ομάδα που δεν θα μπορούσε να το κάνει κάποιος ατομικά???

Κριτήρια σύνδεσης ομάδας / παράγοντες συνεργασίας

Μια φοιτήτρια παρουσιάζει στα παιδιά της τάξης δύο μπολ και οκτώ βερίκοκα και ζητάει από τα παιδιά να βρουν διαφορετικούς τρόπους για να χωρίσουν τα βερίκοκα στα δύο μπολ. Χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες των 5, βάζοντας νήπια και προνήπια σε ξεχωριστές ομάδες, και αφήνει τα υλικά σε κάθε τραπέζιακι. Καθώς προχωράει η διαδικασία, παρατηρεί ότι στις περισσότερες ομάδες νηπίων κάποια παιδιά έχουν κάνει το μοίρασμα στα δύο μπολ και δεν αφήνουν τα υπόλοιπα να πειράξουν το υλικό τους, ενώ κάποια από τα προνήπια βάζουν και βγάζουν τα φρούτα από τα μπολ παίζοντας.

Ερωτήσεις

Ερωτήσεις

Εκπαιδευτικά μέσα
ενισχύουν τη διερεύνηση για την
προσέγγιση εννοιών και φαινομένων
Συνδέονται με καθημερινές εμπειρίες
Συνδέονται με τους στόχους και τις
διδακτικές επιλογές

**Στόχος: η ανταλλαγή
αποψεων**

ΟΧΙ τι αναμένει να ακούσει η
νηπιαγωγός

Ως διδακτικό εργαλείο

Οποιαδήποτε στιγμή για να

- βοηθήσουμε τη σκέψη**
- συγκέντρωση**
- περιέργεια**
- εμπλουτισμός παιχνιδιού ή διάλογος**

Ως μέθοδος διδασκαλίας

**Οργανωμένα ως τρόπος παρουσίασης
του περιεχομένου (οχι το μοναδικό)**

Ως στρατηγική μάθησης

Δίνεται από τον εκπαιδευτικό με στόχο να τους βοηθήσει να διατυπώσουν και να απαντήσουν οι μαθητές **τις δικές τους** ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος

Κλειστές ερωτήσεις

- Μειωμένη ενεργοποίηση του μαθητή
- Προϋποθέτουν ανάκληση γεγονότων και εμπειριών

Ανοιχτές ερωτήσεις

Διαφόρων ειδών και
επιπέδων για να ενισχύσουν
το διάλογο και τη μαθησιακή
διαδικασία

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ

Prezi

...πρόσοι είναι αυτοί που
βοηθούν να αναλύσουμε το
περιεχόμενο μιας
δραστηριότητας σε
εγκριμένες διδακτικές
και να τις
στήσει σειρά.

άλλα ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι στόχοι είναι αυτοί που βοηθούν να αναλύσουμε το περιεχόμενο μιας δραστηριότητας σε συγκεκριμένες διδακτικές **επιτησεις** και να τις βάλουμε στη σωστή σειρά.

- Σαφείς
- Σύντομες
- Ανταποκρίνονται στο γνωστικό και γλωσσικό επίπεδο των παιδιών
- Λογική σειρά διατύπωσης
- Εξυπηρετούν τους στόχους

**Οι στόχοι είναι αυτοί που
βοηθούν να αναλύσουμε το
περιεχόμενο μιας
δραστηριότητας σε
συγκεκριμένες **διδακτικές**
ερωτήσεις και να τις
βάλουμε στη σωστή σειρά.**

- Επομένως, το μυστήριο είναι...
- «Γιὰ δείτε και πιάστε όλα τα αντικείμενα... Ποια πιστεύετε ότι θα παραμείνουν στην επιφάνεια του νερού και ποια θα βυθιστούν;»
 - «Παιδιά, τι πιστεύετε ότι θα συμβεί όταν ρίξουμε το μπαλάκι μέσα στο νερό; Θα μείνει πάνω στην επιφάνεια ή θα κατέβει κάτω στον πάτο της λεκάνης;»

- «Για ποιο λόγο το πιστεύεις αυτό;»
- «Εσύ, Δήμητρα, τι λες;»
- «Γιατί νομίζετε πως θα βυθιστούν;»
- «Πόσα τελικά βυθίστηκαν;»

... και οι άλλοι μισοί μπαλάκια που θα ρίξουμε στο νερό...

- «Για ποιο λόγο το πιστεύεις αυτό;»
- «Εσύ, Δήμητρα, τι λες;»
- «Γιατί νομίζετε πως θα βυθιστούν;»
- «Πόσα τελικά βυθίστηκαν;»
- «Τι θεωρείς εσύ, Άγγελε, ότι θα γίνει άμα το ρίξουμε στο νερό;»
- «Μου είχατε πει πως το πορτοκάλι θα βυθιστεί μέσα στο νερό, ενώ τώρα βλέπουμε πως επιπλέει! Έχετε καμιά ιδέα πώς γίνεται και επιπλέει, αφού πριν μου είπατε ότι είναι μεγάλο και βαρύ;»
- «Εγώ τώρα αναρωτιέμαι γιατί το προηγούμενο μπαλάκι έμεινε κι εκείνο πάνω στην επιφάνεια του νερού και το ίδιο γίνεται και με το πορτοκάλι που είναι πιο μεγάλο από το άλλο;»
- «Τι σκέφτηκες και άλλαξες γνώμη;»
- «Γιατί τελικά πιστεύετε πως θα πάει κάτω;»
- «Γιατί λέτε να το είπε αυτό το άλλο παιδί; Πώς λέτε να σκέφτηκε;»

- «Γιά δείτε και πιάστε όλα τα αντικείμενα... Ποια πιστεύετε ότι θα παραμείνουν στην επιφάνεια του νερού και ποια θα βυθιστούν;»
- «Παιδιά, τι πιστεύετε ότι θα συμβεί όταν ρίξουμε το μπαλάκι μέσα στο νερό; Θα μείνει πάνω στην επιφάνεια ή θα κατέβει κάτω στον πάτο της λεκάνης;»

- «Για ποιο λόγο το πιστεύεις αυτό;»
- «Εσύ, Δήμητρα, τι λες;»
- «Γιατί νομίζετε πως θα βυθιστούν;»
- «Πόσα τελικά βυθίστηκαν;»
- «Τι θεωρείς εσύ, Άγγελε, ότι θα γίνει άμα το ρίξουμε στο νερό;»
- «Μου είχατε πει πως το πορτοκάλι θα βυθιστεί μέσα στο νερό, ενώ τώρα βλέπουμε πως επιπλέει! Έχετε καμιά ιδέα πώς γίνεται και επιπλέει, αφού πριν μου είπατε ότι είναι μεγάλο και βαρύ;»
- «Εγώ τώρα αναρωτιέμαι γιατί το προηγούμενο μπαλάκι έμεινε κι εκείνο πάνω στην επιφάνεια του νερού και το ίδιο γίνεται και με το πορτοκάλι που είναι πιο μεγάλο από το άλλο;»
- «Τι σκέφτηκες και άλλαξες γνώμη;»
- «Γιατί τελικά πιστεύετε πως θα πάει κάτω;»
- «Γιατί λέτε να το είπε αυτό το άλλο παιδί; Πώς λέτε να σκέφτηκε;»

Εκπαιδευτικά μέσα

Μια εκπαιδευτικός, για να επεξεργαστεί στην τάξη της την εναλλαγή μέρας και νύχτας, διάλεξε τα εξής μέσα: παραμύθι για την εναλλαγή μέρας και νύχτας, φωτοτυπίες με την εικόνα της Γης, χαρτιά και μαρκαδόρους. Μία άλλη επέλεξε να δώσει στα παιδιά φακό, υδρόγειο σφαίρα, ένα σεντόνι, χαρτιά και μολύβια. Επίσης διάλεξε ένα DVD για την εναλλαγή μέρας και νύχτας που είχε σκοπό να το αξιοποιήσει την επόμενη μέρα.

Ενισχύουν τη διερεύνηση για την προσέγγιση εννοιών και φαινομένων

Συνδέονται με καθημερινές εμπειρίες

Συνδέονται με τους στόχους και τις διδακτικές επιλογές

Μια εκπαιδευτικός, για να επεξεργαστεί στην τάξη της την εναλλαγή μέρας και νύχτας, διάλεξε τα εξής μέσα: παραμύθι για την εναλλαγή μέρας και νύχτας, φωτοτυπίες με την εικόνα της Γης, χαρτιά και μαρκαδόρους. Μία άλλη επέλεξε να δώσει στα παιδιά φακό, υδρόγειο σφαίρα, ένα σεντόνι, χαρτιά και μολύβια. Επίσης διάλεξε ένα DVD για την εναλλαγή μέρας και νύχτας που είχε σκοπό να το αξιοποιήσει την επόμενη μέρα.

Αξιολόγηση

Καθετί μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης

Δομημένη αξιολόγηση: θέσπιση κριτηρίων εκ των προτέρων. Παρέχει ασφαλές πλαίσιο εργασίας στον εκπαιδευτικό

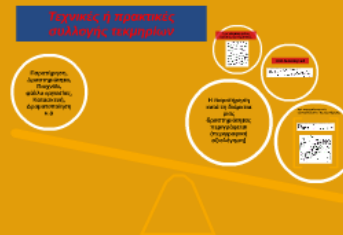
Τα κριτήρια εμπεριέχονται στους στόχους βάσει των οποίων αποτιμάται το αποτέλεσμα των μαθησιακών επιδιώξεων

Επισημάνσεις

Δεν συγκρίνουμε την παραγωγή υλοποίησης της δραστηριότητας με την αξιολόγηση

ΟΧΙ στόχοι στην αξιολόγηση

Σαφείς στόχοι (τι επιδιώκεται να μάθουν τα παιδιά εξ' αρχής). Τους μοιράζομαι με τα παιδιά (Υψηλότερες επιδόσεις, ποιοτικότερη μάθηση)

Καθετί μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης

Δομημένη αξιολόγηση: θέσπιση κριτηρίων εκ των προτέρων. Παρέχει ασφαλές πλαίσιο εργασίας στον εκπαιδευτικό

Τα κριτήρια εμπεριέχονται στους στόχους βάσει των οποίων αποτιμάται το αποτέλεσμα των μαθησιακών επιδιώξεων

Επισημάνσεις

Δεν συγχέουμε την περιγραφή υλοποίησης της δραστηριότητας με την αξιολόγηση

ΟΧΙ στόχοι στην αξιολόγηση

Σαφείς στόχοι (τι επιδιώκεται να μάθουν τα παιδιά εξ' αρχής). Τους μοιράζομαι με τα παιδιά (Υψηλότερες επιδόσεις, ποιοτικότερη μάθηση)

Τεχνικές ή πρακτικές συλλογής τεκμηρίων

Παρατήρηση,
Δραστηριότητα,
Παιχνίδι,
φύλλο εργασίας,
Κατασκευή,
Δραματοποίηση
κ.ά

ή με συγκεκριμένες
τεχνικές και πρακτικές

ΟΧΙ διαισθητικά

Η παρατήρηση
κατά τη διάρκεια
μιας
δραστηριότητας
περιγράφεται
(περιγραφική
αξιολόγηση)

δηλ. τεκμηριώνουμε πώς
αξιολογούμε μέσω της παρατήρησης

**Παρατήρηση,
Δραστηριότητα,
Παιχνίδι,
φύλλο εργασίας,
Κατασκευή,
Δραματοποίηση
κ.ά**

**Η παρατήρηση
κατά τη διάρκεια
μιας
δραστηριότητας
περιγράφεται
(περιγραφική
αξιολόγηση)**

δηλ. τεκμηριώνουμε πώς αξιολογούμε μέσω της παρατήρησης

Μαθησιακή επιδίωξη: Να κατανοήσουν τη σημασία και τον ρόλο των βιταμινών στην υγεία των ανθρώπων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: Στο τέλος της δραστηριότητας να μπορούν να περιγράψουν τον ρόλο των βιταμινών, τη σημασία τους και

228

να επιχειρηματολογούν αναφορικά με τις επιλογές των ειδών διατροφής.

«[...] Για την "εισαγωγή" των παιδιών στη δραστηριότητα δραματοποιήσαμε μία αυτοσχέδια ιστορία. Η συμφοιτήτριά μου είχε τον ρόλο του "ιού της γρίπης" κι εγώ ήμουν η "βιταμίνη". Όλη η ιστορία και η παρουσίασή της προσείλκυσε τα παιδιά και τα εισήγαγε στη δραστηριότητα για τον στόχο που επιδιώκαμε. Τους εξηγήσαμε για ποιο λόγο ήμασταν εκεί και τι θέλαμε να κάνουμε. Φάνηκε ότι τα παιδιά μέσα από τη δραματοποίηση κατάλαβαν πολύ καλά τι επρόκειτο να κάνουμε και επίσης αρκετά από αυτά κατανόησαν το "γιατί" θα το κάνουμε, δηλαδή, με άλλα λόγια την επιδίωξή μας. Στα διακά στους διαλόγους της δραματοποίησής μας εμπλέξαμε και τα παιδιά και τους δίναμε ρόλους εκείνη τη στιγμή όπως προέκυπτε. Αυτό άρεσε πολύ στα παιδιά και σε εμάς τόνωσε την αυτοπεποίθησή... Στη συζήτηση καταγράψαμε τις γνώσεις και τις ιδέες τους. [...] Τα παιδιά κατανόησαν ότι οι βιταμίνες είναι σημαντικές για την υγεία μας και ποιες τροφές είναι ανάγκη να έχουμε στη διατροφή μας [...]. Από ένα σύνολο ειδών διατροφής που τους ζητούνταν να επιλέξουν π.χ. για πρωινό μπορούσαν να αιτιολογήσουν για ποιο λόγο έκαναν αυτή την επιλογή [...].»

αξιολογούμε μέσω της παρατηρή

Μαθησιακή επιδίωξη: Να κατανοήσουν τη σημασία και τον ρόλο των βιταμινών στην υγεία των ανθρώπων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: Στο τέλος της δραστηριότητας να μπορούν να περιγράψουν τον ρόλο των βιταμινών, τη σημασία τους και

228

να επιχειρηματολογούν αναφορικά με τις επιλογές των ειδών διατροφής.

Για την "εισαγωγή" των παιδιών στη δραστηριότητα δραμα- Η συμμετοχή μου είναι

Prezi

να επιχειρηματολογούν αναφορικά με τις επιλογές των ειδών διατροφής.

«[...] Για την “εισαγωγή” των παιδιών στη δραστηριότητα δραματοποιήσαμε μία αυτοσχέδια ιστορία. Η συμφοιτήτριά μου είχε τον ρόλο του “ιού της γρίπης” κι εγώ ήμουν η “βιταμίνη”. Όλη η ιστορία και η παρουσίασή της προσείλκυσε τα παιδιά και τα εισήγαγε στη δραστηριότητα για τον στόχο που επιδιώκαμε. Τους εξηγήσαμε για ποιο λόγο ήμαστε εκεί και τι θέλαμε να κάνουμε. Φάνηκε ότι τα παιδιά μέσα από τη δραματοποίηση κατάλαβαν πολύ καλά τι επρόκειτο να κάνουμε και επίσης αρκετά από αυτά κατανόησαν το “γιατί” θα το κάνουμε, δηλαδή, με άλλα λόγια την επιδίωξή μας. Σταδιακά στους διαλόγους της δραματοποίησής μας εμπλέξαμε και τα παιδιά και τους δίναμε ρόλους εκείνη τη στιγμή όπως προέκυπτε. Αυτό άρεσε πολύ στα παιδιά και σε εμάς τόνωσε την αυτοπεποίθηση... Στη συζήτηση καταγράψαμε τις γνώσεις και τις ιδέες τους. [...] Τα παιδιά κατανόησαν ότι οι βιταμίνες είναι σημαντικές για την υγεία μας και ποιες τροφές είναι ανάγκη να έχουμε στη διατροφή μας [...]. Από ένα σύνολο ειδών διατροφής που τους ζητούνταν να επιλέξουν π.χ. για πρωινό μπορούσαν να αιτιολογήσουν για ποιο λόγο έκαναν αυτή την επιλογή [...]».

Μαθησιακή επιδίωξη: Να κατανοήσουν τη σημασία και τον ρόλο των βιταμινών στην υγεία των ανθρώπων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: Στο τέλος της δραστηριότητας να μπορούν να περιγράφουν τον ρόλο των βιταμινών, τη σημασία τους και

228

να επιχειρηματολογούν αναφορικά με τις επιλογές των ειδών διατροφής.

«[...] Για την “εισαγωγή” των παιδιών στη δραστηριότητα δραματοποιήσαμε μία αυτοσχέδια ιστορία. Η συμφοιτήτριά μου είχε τον ρόλο του “ιού της γρίπης” κι εγώ ήμουν η “βιταμίνη”. Όλη η ιστορία και η παρουσίασή της προσείλκυσε τα παιδιά και τα εισήγαγε στη δραστηριότητα για τον στόχο που επιδιώκαμε. Τους εξηγήσαμε για ποιο λόγο ήμαστε εκεί και τι θέλαμε να κάνουμε. Φάνηκε ότι τα παιδιά μέσα από τη δραματοποίηση κατάλαβαν πολύ καλά τι επρόκειτο να κάνουμε και επίσης αρκετά από αυτά κατανόησαν το “γιατί” θα το κάνουμε, δηλαδή, με άλλα λόγια την επιδίωξή μας. Σταδιακά στους διαλόγους της δραματοποίησής μας εμπλέξαμε και τα παιδιά και τους δίναμε ρόλους εκείνη τη στιγμή όπως προέκυπτε. Αυτό άρεσε πολύ στα παιδιά και σε εμάς τόνωσε την αυτοπεποίθηση... Στη συζήτηση καταγράψαμε τις γνώσεις και τις ιδέες τους. [...] Τα παιδιά κατανόησαν ότι οι βιταμίνες είναι σημαντικές για την υγεία μας και ποιες τροφές είναι ανάγκη να έχουμε στη διατροφή μας [...]. Από ένα σύνολο ειδών διατροφής που τους ζητούνταν να επιλέξουν π.χ. για πρωινό μπορούσαν να αιτιολογήσουν για ποιο λόγο έκαναν αυτή την επιλογή [...]».

ΟΧΙ διαισθητικά

«[...] Όσον αφορά την κυρίαρχη μαθησιακή επιδίωξη, επιτεύχθηκε απόλυτα. Τα παιδιά ήταν πολύ φρόνιμα και πρόθυμα να συμμετέχουν στη δραστηριότητα. Δεν χρειάστηκαν από εμένα ιδιαίτερη βοήθεια, γιατί εξαρχής κατάλαβαν τον σκοπό της δραστηριότητας [...]».

- Από την προηγούμενη...

ή με συγκεκριμένες τεχνικές και πρακτικές

«[...] Σύμφωνα με όσα αναφέρουμε στον σχεδιασμό, περιμέναμε στο τέλος της δραστηριότητας τα παιδιά να έχουν κατανοήσει βασικούς κώδικες κυκλοφοριακής αγωγής και τη σημασία που έχουν αυτοί για την ασφάλειά τους ως πεζών. Τα παιδιά κατανόησαν τι επιδιώκαμε να μάθουμε σήμερα. Όταν ολοκληρώθηκε η δραστηριότητα, μαζευτήκαμε στη γωνιά της συζήτησης, όπως είχαμε συμφωνήσει με τα παιδιά για να "συνεδριάσουμε". Ο σκοπός μας ήταν η αξιολόγηση όσων επιδιώξαμε και αυτό με απλά λόγια έγινε κατανοητό στα παιδιά: Η "συνεδρίασή" μας έπρεπε να γίνει για να δούμε όλοι αν αυτά που μάθαμε μπορούμε να τα εφαρμόζουμε στο δρόμο. Οι τεχνικές που χρησιμοποιήσαμε ήταν, αρχικά, ερωτήσεις κλειστού τύπου για να αξιολογήσουμε τι θυμούνταν τα παιδιά από την κωδικοποίηση των σημάτων.

Στη συνέχεια, με ένα παιχνίδι ρόλων παίξαμε "αυτοκίνητα, πεζοί και τροχονόμο". Σκοπός μας ήταν να αξιολογήσουμε τη δυνατότητα των παιδιών να μεταβιβάσουν τις νέες γνώσεις τους σε μία άλλη συνθήκη. Στις ερωτήσεις μας τα παιδιά απαντούσαν με σοβαρότητα. Δύο ερωτήσεις καταλάβαμε ότι δεν ήταν πολύ σαφείς και χρειάστηκε να τις επαναδιατυπώσουμε. Γενικότερα από τις απαντήσεις των παιδιών διαπιστώσαμε ότι θυμούνταν ότι είπαμε για το "τι" σημαίνουν συγκεκριμένα σήματα. Στο παιχνίδι ρόλων, κάποια παιδιά, παρότι στη διάρκεια των ερωτήσεων είχαν ερμηνεύσει σωστά τα σήματα, στο παιχνίδι δεν ήταν εύκολο να τα εφαρμόσουν. Χρειαζόταν η διαρκής υπενθύμισή μας. Ωστόσο, ίσως αυτό να μην οφείλεται στη αδυναμία δυνατότητας των παιδιών να μεταβιβάσουν τη νέα τους γνώση αλλά στο ίδιο το παιχνίδι [...]. Πάντως ήταν σημαντικό κατά την άποψή μας ότι τα παιδιά είχαν καταλάβει από πριν τον στόχο μας [...].»

«[...]
απόλ
χουν
θεια,

Αποσκόπιση
«[...] Σύμφωνα με όσα αναφέρουμε στον σχεδιασμό, περιμέναμε στο τέλος της δραστηριότητας τα παιδιά να έχουν κατανοήσει βασικούς κώδικες κυκλοφοριακής αγωγής και τη σημασία που έχουν αυτοί για την ασφάλειά τους ως πεζών. Τα παιδιά κατανόησαν τι επιδιώκαμε να μάθουμε σήμερα. Όταν ολοκληρώθηκε η δραστηριότητα, μαζευτήκαμε στη γωνιά της συζήτησης, όπως είχαμε συμφωνήσει με τα παιδιά για να “συνεδριάσουμε”. Ο σκοπός μας ήταν η αξιολόγηση όσων επιδιώξαμε και αυτό με απλά λόγια έγινε κατανοητό στα παιδιά: Η “συνεδρίασή” μας έπρεπε να γίνει για να δούμε όλοι αν αυτά που μάθαμε μπορούμε να τα εφαρμόζουμε στο δρόμο. Οι τεχνικές που χρησιμοποιήσαμε ήταν, αρχικά, ερωτήσεις κλειστού τύπου για να αξιολογήσουμε τι θυμούνταν τα παιδιά από την κωδικοποίηση των σημάτων.

Στη συνέχεια, με ένα παιχνίδι ρόλων παίξαμε “αυτοκίνητα, πεζοί και τροχονόμο”. Σκοπός μας ήταν να αξιολογήσουμε τη δυνατότητα των παιδιών να μεταβιβάζουν τις νέες γνώσεις τους σε μία άλλη συνθήκη. Στις ερωτήσεις μας τα παιδιά απαντούσαν με σοβαρότητα. Δύο ερωτήσεις καταλάβαμε ότι δεν ήταν πολύ σαφείς και χρειάστηκε να τις επαναδιατυπώσουμε. Γενικότερα από τις απαντήσεις των παιδιών διαπιστώσαμε ότι θυμούνταν ό,τι είπαμε για το “τι” σημαίνουν συγκεκριμένα σήματα. Στο παιχνίδι ρόλων, κάποια παιδιά, παρότι στη διάρκεια των ερωτήσεων είχαν ερμηνεύσει σωστά τα σήματα, στο παιχνίδι δεν ήταν εύκολο να τα εφαρμόσουν. Χρειαζόταν η διαρκής υπενθύμισή μας. Ωστόσο, ίσως αυτό να μην οφείλεται στη αδυναμία δυνατότητας των παιδιών να μεταβιβάσουν τη νέα τους γνώση αλλά στο ίδιο το παιχνίδι [...]. Πάντως ήταν σημαντικό κατά την άποψή μας ότι τα παιδιά είχαν καταλάβει από πριν τον στόχο μας [...]».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ. & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2016). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Τεύχος 3. Αθήνα, Gutenberg